Dit besluit werd aanstonds door den kerkeraad goedgekeurd.

En daarmee werd dus in de kerk van Utrecht een begin gemaakt met den arbeid.

Een *zeer klein* begin, 't is zoo, dat bovendien nog het onvaste karakter van een proefneming draagt — want als we ons niet bedriegen is de zaak, op deze wijze aangevat, geheel nieuw — maar dat juist daarom goede hope geeft. Het lijdt toch geen twijfel, of de zucht, om aanstonds *groote* dingen te doen en de valsche schaamte om *klein* bij den weg te beginnen, staat op dit, gelijk op elk ander gebied, o zooveel goeds in den weg. En toch leert de geschiedenis, dat God de Heere juist de zelfverloochening, die zich 't kleine niet schaamt, met de heerlijkste uitkomst kroont.

Van harte hopen we, dat deze Zendingsklasse te Utrecht zal blijken te zijn, wat volgens een geestige opmerking van Ds. Gispen, bij den bidstond te 's-Hage, de Vrije Universiteit gebleken is: geen stekje maar een stekje.

Ons dunkt, dat er goede hope voor is. Is eenmaal het werk op gang gekomen: is de leerstof verzameld en behoorlijk geschikt en de rechte methode gevonden — op zich zelf reeds een ver van gemakkelijke taak — dan zal de arbeid zich vanzelf uitbreiden, ook tot jongelui van hooger leeftijd; en zoo kan er onder den zegen des Heeren een geslacht opgroeien, dat van de Zending *weet*, in de Zending *leeft*, en nog op andere wijze dan door geld te geven voor de Zending *arbeidt*.

Moge het besluit van Utrecht's kerkeraad vele kerkeraden opwekken, om op soortgelijke of op andere wijze met den heerlijken Zendingsarbeid een begin te maken.

Officieele Berichten.

Met verkorting uit het Kerkblad van 19 Juli 1895.

Kort verslag van de Vergadering der Classis Breukelen, 11 Juli 1895.

Door Ds. Maan, consulent der roepende kerk te Kockengen, wordt de vergadering op de gewone wijze geopend.

Uit sommige kerken komen verblijdende mededeelingen, terwijl bij andere droevige ervaringen zijn.

Breukelen vraagt peremptoir-examen voor zijn beroepen Leeraar, den Eerw. heer Gispen, candidaat aan de Vrije Universiteit, hetwelk wordt toegestaan in de volgende gewone Classis-vergadering.

De broeders te Baambrugge zullen trachten met de hulp des Heeren de kerk van Abcoude ook tot openbaring te brengen.

De Pinkstercollecte voor de Zending bleek overal gehouden te zijn, maar de tweede collecte voor Em. Pred., -Wed. en -Weezen konden enkele kerken nog niet storten, hoe noodig die ook is.

Bij de varia verkrijgt Broeder Boon allereerst het woord, om eenige vragen te doen, welke hem op het harte liggen.

Door de Classis werden deze eenparig en, naar zij hoopt, voldoende beantwoord.

Verder brengt Ds. Van Henten rapport uit over de vraag: Erkenning van den Doop buiten het Geref. kerkverband? Bij de gevolgde bespreking houdt rapporteur o. a. als antwoord staande, »dat ook thans de H. Doop moet erkend worden, als hij minstens met de gewone formule en door een in zijn kring geordend Dienaar des Woords bediend is."

Daarna kwam nog een rapport ter tafel, en wel van Ds. Ochtman over de vraag: Is de roeping tweeerlei?

In de stelling: Eenerlei roeping, tweeerlei uitwerking — konden na de bespreking de meeste leden berusten.

Kort verslag van de Vergadering der Gereformeerde kerken in de Classe Woerden, 11 Juli 1895 gehouden te Alfen a/d Rijn.

Ds. Brouwer opent de vergadering namens de roepende kerk van O. en N. Wetering.

Namens de kerken van Alfen en Oudshoorn wordt bij monde van Ds. Ringnalda rapport uitgebracht over Woubrugge.

Met dank aan den Heere wordt van den toestand te Woubrugge kennis genomen, en besloten overeenkomstig de conclusie van het rapport te handelen, de ambten te Woubrugge in te stellen.

Ds. Ringnalda wordt benoemd tot consulent van Woubrugge. Ds. Breukelaar brengt rapport uit van de laatstgehouden Prov. Synode.

De vraag, door de kerk van Woerden, namens Zegveld op de vergadering gebracht, of de leden te Zegveld, behoudens goedkeuring der Classe Breukelen, tijdelijk bij de Geref. kerk van Woerden kunnen inwonen, en als nog niet ontkomene kerk onder bearbeiding van genoemde kerk mogen staan, wordt toestemmend beantwoord. Van de Classe Breukelen, die ook op dezen dag vergadert, komt telegrafisch bericht in, dat door haar op Zegvelds verzoek gunstig is beschikt.

Acta van de Prof. Syn. der Gereformeerde kerken van Noord-Holland, gehouden 25 Juni 1895 te Enkhuizen.

In het kerkgebouw der Geref. kerk van Enkhuizen wordt, namens de Classe Enkhuizen, de Synode geopend door Ds. A. v. d. Sluijs. Na het zingen van Ps. 133:1 en gebed, las ZEerw. Phil. 2:1—21 en sprak een korte welkomstgroet.

In het moderamen door de Synode gekozen nemen zitting: Ds. B. van Schelven praeses, Ds. J. W. A. Notten assessor, Ds. A. van Dijken 1ste scriba, Ds. H. Louman Beijer 2de scriba.

De praeses stelt voor, in zake het protest van Joh. F. Stieler en van den kerkeraad der Geref. kerk te Andijk, commissien van consideratie en advies te benoemen.

Dit voorstel wordt aangenomen; de praeses benoemt voor de zaak Stieler de broeders Ds. v. d. Sluijs, Ds. Bakker, A. Slot en J. Olthoff en voor de zaak Andijk Ds. Notten en W. C. Breen.

Een verzoek van de kerk van Nieuw-Vennep in zake grensregeling met de kerk van Hillegom, dat ondersteund wordt door de Classis Haarlem, zal doorgezonden worden naar de Generale Synode, overmits het eene regeling betreft met eene kerk, welke onder de Particuliere Synode van Zuid-Holland ressorteert.

De commissie in zake het protest van den kerkeraad van Andijk brengt rapport uit. Na eenige discussie wordt besloten, dat het protest van de kerk van Andijk gewettigd is en voortaan iedere kerk slechts twee afgevaardigden mag zenden voor de Classis-vergadering.

In zake het protest tegen de Classis Amsterdam brengt de commissie van consideratie en advies rapport uit.

Na een breede discussie worden drie voorstellen der vergadering aangeboden.

Nadat de voorstellen van Ds. van Anken en van Ds. v. d. Sluijs zijn verworpen, wordt het voorstel van Ds. van Dijken aangenomen. Het is van den volgenden inhoud:

»De Provinciale Synode oordeelt, in het midden latende of de Classis van Amsterdam een juist advies gegeven heeft, dat broeder S., aangezien het thans een fait accompli geldt, zich bij de handeling van den kerkeraad van de Geref. kerk Amsterdam B heeft neer te leggen."

In zake de hulpbehoevende kerken worden de voorstellen van de Classis Enkhuizen, van de Classis Amsterdam en van de Deputaten voor hulpbehoevende kerken besproken.

Na een zeer breede discussie wordt er gestemd en nu blijkt het, dat de voorstellen van Enkhuizen en van Amsterdam zijn verworpen en dat der deputaten is aangenomen.

Inzake het tekort voor hulpbehoevende kerken wordt besloten, deputaten te machtigen, een collecte uit te schrijven.

De kerk van Edam wordt aangewezen om de volgende Synode saam te roepen.

THEOLOGISCHE SCHOOL.

Curatoren-Vergadering.

(Vervolg.)

Na het Litterarisch examen werd het onderzoek met de Theologische adspiranten voor Diploma A voortgezet. In de voormiddag-zitting van Vrijdag 12 Juli eindigde dit met de bevordering van acht dezer elf examinandi; (van welke zich één, wegens ongesteldheid, had teruggetrokken.) Het Diploma A, met Consent tot prediken in de kerken, verkregen de heeren:

H. A. van Andel, adres te Gorinchem;
J. Douma, » » Rotterdam;
R. P. Haan, » » Scheemda;
T. Jongbloed, » » Leeuwarden;
J. Koppe, » » Zuidwolde (Gron.);
T. Sap, » » Stadskanaal;
Joh. Visser, » » Harderwijk;
W. de Vries, » » Kampen.

Vrijdagavond ving het onderzoek aan van de theologen voor het eind-examen B, met de proefprediking door de eerste helft der adspiranten in het kerkgebouw op den Burgwal.

De voormiddag-zitting van Zaterdag werd aan het behandelen van zaken gewijd. Ten dienste van belanghebbenden vermelden wij alvast het volgende besluit der Cur. Verg.:

Voortaan kunnen alleen zij, die het peil der Ve Klasse gehaald hebben, zich voor het Litterarisch examen der Cur. Verg. aanbieden; zoodat de Ve Klasse regel wordt.

Zij, die zich voor eene hoogere Klasse dan de eerste willen aanbieden, moeten aan alle eischen der voorafgaande Klasse beantwoorden; ook wat betreft de z.g. Testimonium-vakken; hiervoor wordt geen uitstel meer verleend. (Mythologie is verplaatst naar de 3de Klasse. Antiquiteiten en Logica zullen worden onderwezen in de 4de Klasse. Novitii in de 5 Kl. moeten voor de twee laatste vakken de 4de Klasse bijwonen, zoodat deze hierin geen examen behoeven te doen bij de Admissie.)

Nadat alle Curatoren weder in welstand in Kampen waren teruggekeerd van de kerken, die zij intusschen des Zondags gediend hadden, — werd Maandagnamiddag ten 4 ure het theologisch examen *B* voortgezet, en de proefprediking gehouden door de tweede groep der examinandi.

C. MULDER,
Secr. v. h. Doc. Coll.

K., 17 Juli '95.

Voor Kinderen.

DE AMERIKAANSCHE LEEUW.

III. *(Slot.)*

Wanneer de poema zich aan bloed verzadigd heeft, zoo schijnt hij als 't ware daarvan dronken of althans bedwelmd te worden; hij loopt niet ver meer, maar valt neer en slaapt in.

't Is gelukkig dat zulk een bloeddorstig dier den mensch niet aanvalt. Voor dezen is hij zelfs bang. Zoodra zijn scherp gehoor hem den voetstap van een mensch verraadt, vliedt de poema reeds weg; komt hij er een op het veld tegen, dan maakt het beest zich met groote sprongen uit de voeten. Hem nazetten is juist niet gemakkelijk en hem pakken nog minder. Ook voor paarden, stieren en koeien, zelfs voor groote honden is de poema zeer bevreesd; slachts kleinere en zwakke dieren valt hij aan; aas eet hij in 't geheel niet.

Is de poema op het veld niet licht te krijgen, in het bosch gaat dit evenmin heel gauw. Zoodra namelijk de poema bespeurt, dat er van verre menschen naderen of honden blaffen, vlucht hij op een boom. De honden verliezen dan natuurlijk de reuk van het dier; daarbij blijft de poema dan niet op den boom, dien hij het eerst beklom, maar springt als een eekhoorn, even vellig en snel, van tak tot tak, en van den eenen boomtop op den anderen.

Toch, dit begrijpt gij, hebben de menschen te veel last van den poema om hem rustig of liever roovend en moordend te laten leven. De jagers, die op de poema-jacht gaan, trekken 's morgens heel vroeg op. Want dan hebben zij alle kans den roover, die een schaap, een veulen of andere dieren verslonden heeft, te verrassen, terwijl hij ligt te slapen. Meestal treffen zij hem in den eersten, vasten slaap, op een tijd waarop gij haast opstaat. Zoo vinden hem de groote honden, die natuurlijk hem niet eerst porren, maar dadelijk den aanval beginnen. Op die manier gewekt echter, stelt de poema zich geducht te weer. Men zou dan niet zeggen dat hij vreesachtig is. Met grooten moed zelfs verdedigt hij zich, en niet zelden brengt hij met zijn zware klauwen een hond doodelijke wonden toe. Zijn echter de aanvallers sterk en geoefend, dan moet de poema het ten slotte opgeven en wordt door de woedende dieren doodgebeten.

Meestal echter komt het zoover niet. Want de jager volgt zijn honden van zeer nabij en schiet het beest een kogel door den kop, of maakt het af met zijn spies. Aan zoo'n dooden poema heeft men weinig, hoogstens is het vel, als 't niet al te veel gehavend is, nog te gebruiken. Overigens is van poema-biefstuk of Kagoeaar-worst zelden iemand gediend. Maar 't groote voordeel is, dat men een roover heeft gedood die zooveel wegkaapt. Het dooden van een poema staat gelijk met het in 't leven houden van honderden dieren uit de kudde.

De Gaucho's, van wie we reeds spraken, zijn niet alleen goede veeherders, maar ook kloeke ruiters. Trouwens ze hebben de paarden maar voor het temmen. Gaarne maken die herders op den poema in de pampas jacht; dat is voor hen zelfs een bijzonder genot. De jagers nemen de honden mee, en deze jagen het dier op en brengen het in 't nauw, zoodat het niet weg kan. Dan komen de jagers met hun *bolas*, dat zijn kogels die aan riemen vastzitten en slaan het beest daarmee dood. Ook jagen de Gaucho's den poema wel op hun uiterst vlugge paarden achterna, halen hem in en werpen hem dan, met groote behendigheid, den lasso of het strikktouw om den nek. Vervolgens zetten zij hun paard weer in draf en de poema moet mee, of hij wil of niet. 't Duurt echter niet lang, of hij is door het touw, dat om zijn nek is geworpen, gesmoord.

In Noord-Amerika, waar men van lasso's en bolas minder afweet, laat men hem echter begrijpelijkerwijs ook niet met vrede. Men gaat met honden op hem los, en als de poema op een boom is gevlucht, wordt hij door de jagers doodgeschoten. Nog minder omslachtig is het hem in een val te vangen, wat ook gebeurt; hij komt dan letterlijk in de klem.

Gij zult misschien zeggen, dat ik van den poema totnogtoe weinig goeds verteld heb. Dit is ook zoo. Daarom ten slotte nog dit, dat de poema-moeder zeer lief en vriendelijk is jegens haar jongen. Zij speelt mer hen gelijk onze katten doen, zoekt hen tegen de kou te beschermen en verbergt hen zoo goed mogelijk voor den mensch en andere vijanden. Zoo ziet ge dat ook in de meest bloeddorstige dieren toch liefde woont voor hun kinderen.

DE GEVOLGEN VAN EEN OORVEEG.

II.

Onder hen die wel lust in de opvolging hadden, behoorden de leden van het Saksische vorstenhuis. Maar daar kwamen de vier zusters van den overleden hertog tegen op. Alleen ons en onzen nakomelingen, zelden zij, behoort recht van opvolging. Ongelukkig echter vergaten zij uit te maken wie van de vier dan wel het eerste en hoogste recht had. Elke zuster eischte de schoone erfenis voor zich alleen.

Gij kent het spreekwoord: als twee honden vechten om een been, loopt er straks een derde mee heen. Dit scheen ook hier te zullen bewaarheid worden. De Duitsche keizer Matthias, die het op de erfgenamen, welke Protestantsch waren, niet begrepen had, vond al dit getwist een schoon voorwendsel, om zelf zich in de zaak te mengen. Zoolang de twist om de drie hertogdommen voortduurt, zei de keizer, zal ik me als heer dier landen beschouwen en blijf dat tot het uit is.

Nu begrepen de twistende erfgenamen, dat ze er wel eens kaal af konden komen. Twee hunner besloten dan maar liever samen te deelen en het land te bezetten, eer de keizer er kwam. Deze twee waren de keurvorst Jan Sigismund van Brandenburg, de andere graaf Wolfgang van Palts-Neuburg. De eerste was getrouwd met een der vier prinsessen die recht op den troon meenden te hebben; de ander was een zoon van een dier vorstinnen.

Gij begrijpt wel, dat de keizer met leede oogen zag wat de heeren wilden. Hij haatte hen bovendien als ketters en besloot tegen hun plan te doen wat hij kon. In de Nederlanden lagen toen Spaansche troepen en de Spaansche koning was met den keizer beste vrienden. 't Duurde dan ook niet lang, of Spaansche soldaten trokken de hertogdommen binnen en bezett'en hen in den naam des keizers. Dit was een leelijke streep door de rekening van den keurvorst en den graaf. Doch zij wisten raad. Had de keizer het met vreemde hulp getracht te winnen, zij zouden eenvoudig hetzelfde doen.

CORRESPONDENTIE.

Men wordt nogmaals vriendelijk verzocht bij 't inzenden van vragen er bij te voegen, dat het is voor *De Heraut*.

HOOGENBIRK.

Gereformeerde Gezindheid.

Gereformeerde Kerken.

BEROEPEN: Groningen **B**, J. Langhout te Haarlem. — Aalden, J. van Mantgem te Harderwijk **A**. — Axel **B**, D. Bakker te Broek op Langendijk (Noord-Holland) **B**.

BEDANKT: Gouda **A**, A. H. Gezelle Meerburg te Delft. — Siddeburen (Gron.), J. Fokkinga te Houwerzijl (Gron.) — Broek op Langendijk (N.-H.) **A**, W. H. Oosten te Middelburg **B**. — Cabaard, H. R. Nieburg te Reeuwijk c. a.

Nederlandsche Hervormde Kerk.

BEROEPEN: Willemstad, D. Clodder te Schoonrewoerd. — Meliskerke (cl. Middelburg), G. L. Meloen te Kloetinge (cl. Goes). — Wilnis, A. Renier te IJselmuiden c. a. — Nieuwerkerk (Duiveland), J. W. Drost te Biesselingen c. a. — Ovezande en Driewegen (cl. Goes) en Willemsoord, L. S. de Bruijn, voormalig O. I. pred. te Utrecht. — Rossum, D. Zoete te Sauwoude. — Maasluis, F. J. Los te Bruchem. — Tiel (vac.-P. W. A. van der Scheer te Kauwerd), (Vac.-Van der Ven), H. A. Ludwig te Den Helder. — Aalsmeer, J. M. Conradi te De Lier (bij Delft.) — Ferwerd, K. Straatsma te Makkum.

AANGENOMEN: Scherpenzeel, A. van der Heiden, cand.

BEDANKT: Buitenpost, A. S. Talma te Haaften c. a. — Mijnsheerenland c. a., H. J. Bisperink te Waspik. — Serooskerke, J. A. Lublink Schröder te Apeldoorn. — Sloten, S. A. C. Rijnenberg te Buurmalsen. — Schildwolde, W. F. G. Bange te Woltersum. — Heeze, Leende en Hooge Zwaluwe, J. G. G. Moorrees Btn. te Aalst. — Hoogeloon c. a., J. M. C. H. Mond te Dinteloord. — Hollandscheveld, H. A. van Oostrom Soede te Kolham. — Achlum en Hitzum (zde maal), M. Buiscool te Burgwerd c. a. (cl. Bolsward.) — Oppenhuizen en Uitwellingerga, G. J. van Limburgh te Uithoorn.

Advertentien.

GETROUWD:

FOKKO TADAMA
EN
THAMINE HENRIETTE BARTHOLDA JACOBA GROENEVELD.

Aalburg, 11 Juli 1895.

Heden ontsliep in zijn Heere en Heiland, na een smartelijk doch geduldig lijden van ruim 2 jaren, onze Broeder en Mede-Ouderling

JAN MATTHIJS DEENIK,

in den ouderdom van 72 jaren.

Dit verlies is voor onze Gemeente groot, want meer dan 25 jaren heeft hij met lust en liefde medegewerkt tot uitbreiding van Gods Koninkrijk.

Namens den Kerkeraad der Geref. Kerk,
H. v. D. WAARDT.

Culemborg, 15 Juli 1895.

CHRISTELIJK INSTITUUT
voor Jongens
te NIEUWE-PEKELA.

Na de Zomervacantie kunnen er op billijke voorwaarden eenige inwonende leerlingen worden geplaatst. Een prosp. en adressen ter inf. op aanvrage.

E. UBELS.

P. VAN EIJK.
Firma JOHANNES KRAMER & Co.,
DAM 15—17, AMSTERDAM.

Koopen en verkoopen **EFFECTEN, diverse LOTEN** en vreemde **COUPONS**, Wisselen Gouden Zilveren **MUNTEN** en vreemde Banknoten. Sluiten **PROLONGATIEN** en **BELEENINGEN**. Nemen gelden à **DEPOSITO** 1/2 pCt onder de prolongatiekoers. Bedragen tot en met Duizend Gulden worden op vertoon terugbetaald.

L. G. WEISZ & Co.,
Commissionairs in Effecten,
Prinsengracht bij de Prinsenstraat,
No. 157.
AMSTERDAM.

Inhartelijken dank ontvangen voor de arme kerk te *Tzummarum*, als antwoord op hare circulaire, de volgende giften:

Van de kerk te Heerenveen *f* 2; Kollum B. *f* 2; Stadskanaal *f* 4; Harlingen A. *f* 2; Urk *f* 2.50; eenige B.B. *f* 2; Landsmeer *f* 2; St. Jac.-Par. *f* 2; Oosterbierum *f* 12.50; Garijp *f* 2; Alblasserdam A. *f* 2; Rotterdam A. *f* 3; Helder *f* 5; Ambt-Vollenhoven B. *f* 2; Driebergen *f* 2.15; Winsum (Gr.) *f* 2; De Blijt *f* 2; Rotterdam B. *f* 10.50; Voorschoten *f* 2; Waarder *f* 2; Bierum *f* 2; Oenkerk *f* 7.45; Leeuwarden B. *f* 3; Drogeham *f* 5.07 1/2; Minnertsga *f* 2; Kielwindeweer *f* 2; Winterswijk *f* 2; Oudega (Small) *f* 1; Kralingen *f* 2; Delft *f* 3; Wildervank *f* 2; Oudemirdum c. a. *f* 2; Boskoop *f* 2.50; Nieuwerkerk a/d. IJsel *f* 2; Schipluiden *f* 5; 't Zandt *f* 2.15; Leiden *f* 2; Katendrecht *f* 4; Haarlem *f* 2; Boxum *f* 2; Bergen op Zoom *f* 2; Goenga *f* 2.50; Sybrandeburen *f* 1.50; Broek op Langendijk B. *f* 3; Serooskerke B. *f* 2; Drachten *f* 5; Lopik *f* 2; Franeker *f* 2; Leens *f* 4.40; Naaldwijk *f* 2; Zaandam A. *f* 2.85; Lemmer *f* 2; Koudum *f* 2; Blija *f* 2; Hellevoetsluis *f* 2; Bennekom *f* 2; Gorinchem *f* 2; Onstwedde *f* 2.50; Axel *f* 3; Uithuizen *f* 4; Uithuizermeeden W. G. *f* 2.25; Sleeuwijk *f* 3; J. B. te B. *f* 5; Winsum (Fr.) *f* 2.

Vele kerken verblijdden ons door hunne gaven, maar de meesten stelden ons tot nog toe teleur. Broeders! laat onze circulaire niet onbeantwoord. Wij hebben uwe hulp dringend noodig. Zijn er niet vele kerken, die ons nog zouden kunnen helpen?

Kortheidshalve werd er iets uit de circulaire weggelaten, dat wij ter nadere toelichting hier bijvoegen, dit n.l., dat **ons verzoek aan de kerken geschiedde onder toestemming van de classe Franeker, om het exceptioneel geval.**

Hopende dat de Heere onze pogingen moge zegenen en vele gaven ons mogen toegezonden worden, blijven wij heilbiddend,

Namens den kerker. der Geref. kerk,
Uwe br. in Christus,
A. P. LANTING, *Praeses.*
J. ROORDA, *Scriba.*

Tzummarum, Juli 1895.

Theologische School
der Gereformeerde Kerken in Nederland.

In de maand Juni ontvingen we de volgende **collecten:** Van de gemeenten: Dordrecht B. *f* 16.40; Berlikum *f* 11.50; Beetgum *f* 8.55; Zalk *f* 8.20; Surijen *f* 5; Overtoom *f* 41.60 1/2; Hilversum A. *f* 18.05 1/2; Hilversum B. *f* 16.30; Nederhorst den Berg *f* 2.25; Bussum *f* 4.12 1/2; Staphorst *f* 4; Wezep *f* 6; Velp B. *f* 14.45; Anna Jacoba Polder *f* 11.32 1/2; Leeuwarden B. *f* 13.08; Medemblik *f* 7.55; Naaldwijk 2 coll. *f* 24.83 1/2; Bunschoten A. *f* 27.11; Scherpenzeel *f* 9.25; Veenendaal B. *f* 9.40; Bunschoten A. *f* 22.46 1/2; Oud-Loosdrecht *f* 4.58 1/2; Amersfoort A. *f* 15.48 1/2; Amersfoort B. *f* 8.30 1/2; Baarn *f* 21.14 1/2; Veenendaal B. *f* 11.41; N.-Loosdrecht *f* 6.15; Maartensdijk *f* 4.75; Soest *f* 4.75; Scherpenzeel *f* 9.30; Nieuwerkerk a/d. Ysel *f* 2.00; Kampen A. *f* 49.50; Leeuwarden A. *f* 16.85; St. Anna Parochie A. *f* 7.00 1/2; Scharnegoutum *f* 16.35.

Halve collecten: Bergen op Zoom *f* 3.07.

Giften: Van den heer J. A. Eisen te Oud-Schoonebeek *f* 12; van N. N. te Urk *f* 60; van J. Peppink te Nieuwer-Amstel *f* 25.

Voor de uitbreiding: Van de gemeenten: Harderwijk *f* 5; Putten *f* 4; Scharnegoutum *f* 22; Sneek A. *f* 19; Boxum *f* 2.50; Hindeloopen *f* 3; Baarn *f* 7; Amersfoort *f* 11.50; Veenendaal *f* 2.50; Westbroek *f* 1.50; Oud-Loosdrecht 2; Bunschoten A. *f* 23.21; Bunschoten B. *f* 2.50; Middelstum *f* 29.10.

De vergadering der Curatoren onzer Theol. School is dezer dagen wederom gehouden. Dagen aaneen is er gewerkt, gebeden, gedankt, beraadslaagd en besloten. De uitslag der examens is reeds bekend. Eerlang zal het Verslag dier vergadering aan de gemeenten worden toegezonden. Daarmit zal blijken, voor hoeveel de Heere is te danken, maar ook, hoe bij den voortduur deze heerlijke stichting behoefte heeft aan de liefde en zorg van allen, die het wel met haar meenen.

J. NEDERHOED, *Penningmeester.*

Middelstum, 15 Juli 1895.

Heden verscheen bij **J. H. KOK**, te **Kampen:**
. Tijdschrift voor
Gereformeerde Theologie.
3e Jaarg. Aflev. 1.

Onder Redactie van: Ds. N. A. DE GAAY FORTMAN, Prof. P. BIESTERVELD, Prof. M. NOORDTZIJ, Dr. C. C. SCHOT Cz., Ds. J. J. WESTERBEEK VAN EERTEN B.Jz.

Dit **TIJDSCHRIFT** zal van nu af verschijnen in **twee-maandelijksche aflever. van minstens 4 vel (64 Bladz.)**

De abonnementsprijs bedraagt *f* **2.40** per jaargang.

INHOUD van aflev. 1:

1. Bij den nieuwen jaargang. 2. De Geref. kerken en hare toekomstige Bedienaren des Woords, door Ds. J. W. Gunst. 3. Hohius, Sabbath's ruste, door Dr. A. G. Honig 4. De Dageraad van een betere toekomst? door Prof. M. Noordtzij. 5. Maximiliaan Teelinck, door Ds. N. A. de Gaay Fortman. 6. Leestafel, door Ds. J. J. Westerbeek van Eerten B.Jz.

Alle Boekh. nemen abonnementen aan, zoomede de Uitgever.

Vraag Aflev. 1 ter inzage.

PINKSTERVRUCHTEN.

Draagt elkanders lasten, en vervult alzoo de wet van Christus. Gal. 6:2.

Sedert onze vorige opgave in dank ontvangen: Van Mevr. de B. v. B. te Amsterdam *f* 25; van G. E. te Helmond *f* 1.

Wij houden ons overtuigd, dat hier of daar nog wel een broeder of zuster is, die ons óók wil mededeelen tot rekening van uitgaaf en ontvangst, indien ze maar zekerheid hadden, dat het niet reeds door anderen gedaan werd.

Weinig, aan dezulken kunnen wij berichten, dat wij de heift nog niet ontvingen van hetgeen er noodig is. Wij houden ons dus steeds nog aanbevolen. Het geldt de instandhouding van ons kerkje!

De Raad der Geref. kerk te Helmond,
G. VISSER, *Voorz.*
JOH. ESMEIJER, *Scriba.*

Steeds voorhanden:

ATTESTATIEN voor doopleden, per 100 70 Ct.
" " bel. " " 100 70 "
CLASSICALE CREDENTIE-BRIEVEN, per stuk 3 Ct., per 25 ex. 60 Ct., per 100 ex. *f* 2.—.
KWARTO PSALMBOEKEN voor kanselgebruik, solide gebonden *f* 3.—.
ONDERTEEKENINGSBOEKEN voor Bedienaren des Woords, gebonden in perkament en voorzien van zwaar Holl. papier, *f* 1.20.
PREEKBOEKJES van 20, 24 en 40 pagn., in de prijzen van 3 1/2, 4 en 7 Ct. per stuk.
DOOP- en LIDMATENBOEKEN, zeer practisch ingericht, in verschillende prijzen.
Buitengewone modellen worden spoedig uitgevoerd.

Groningen. JAN HAAN.

UITGAVE van HÖVEKER & ZOON, te AMSTERDAM:
GEDICHTEN
van
J. A. WORMSER.
Prijs f 1.25. In stempelb. f 1.90.

Vrije Universiteit.

Alhoewel de Vereeniging voor Hooger Onderwijs op Gereformeerden grondslag in artikel 1 harer statuten schrijft: »De Vereeniging bedoelt de oprichting en instandhouding van scholen voor Hooger Onderwijs", zoodat het ook op haar weg kon liggen niet alleen eene Hoogeschool, maar ook een of meer Gymnasia te stichten — heeft zij, zooals bekend is, dien weg nog niet betreden, maar zich liever bepaald tot haar veelomvattenden arbeid van de bevordering van het universitair hooger onderwijs. Niet, omdat zij niet *gewenscht* had *ook* werkzaam te zijn in den weg van het *voorbereidend* universitair onderwijs. Integendeel, toen de sterke behoefte gevoeld werd aan de stichting van een Gymnasium op Gereformeerden grondslag te Amsterdam, is *zeer ernstig* de vraag overwogen, of niet de Vereeniging voor Hooger Onderwijs de geroepene was, krachtens bovengenoemd art. 1 (waarin niet van *school*, maar van *scholen* sprake is, juist met het oog op de Gymnasiale opleiding) dezen arbeid ter hand te nemen; en waarlijk aan *lust* ontbrak het niet bij haar bestuurders. Wanneer de Vereeniging er niet toe overging, schrijve men dit meer toe aan de aarzeling, welke bij directeuren bestond nog meer werk op hare schouders te leggen, terwijl het arbeidsveld der universitaire opleiding nog bij lange na niet ontgonnen was. Hoeveel ontbreekt ons nog steeds, alvorens wij spreken kunnen van een compleete Universiteit!

Des te meer oorzaak van blijdschap en van dank biedt het ons, dat daarom de zaak van de oprichting der school voor voorbereidend onderwijs niet is verijdeld. Onze hooggewaardeerde hoogleeraar Dr. Woltjer, op wien reeds de geheele litterarische faculteit onzer Hoogeschool bijna rust, heeft haar niet losgelaten, doch vastgehouden met al de liefde van zijn hart en de kloekheid van zijn geloof. De onwrikbare overtuiging »God wil het," deed hem over alle bezwaren heen zien, en de Heere beschikte genadiglijk, dat hij mannen broeders mocht vinden, die zijn denkbeeld met warmte omhelsden en zich met hem aangordden, om het zoozeer gewenschte Gymnasium tot stand te doen komen.

Inzonderheid dient hier met groote erkentelijkheid de naam van den heer H. Waller in herinnering te worden gebracht. Het Gymnasium werd opgericht, aanvankelijk met een klasse, doch om ieder jaar een klasse aan te groeien, totdat er ten laatste zes klassen waren met meer dan 100 leerlingen. En nu is het reeds zoóver, dat van de zesde of hoogste klasse een 12-tal leerlingen zich onderwerpen aan het Staats-examen, om het officieele brevet van »student" te verwerven. Het eerste viertal kwam reeds deze week aan de beurt en mocht de voldoening smaken te slagen.

Voor onzen professor Woltjer is het aanvankelijk welslagen dezer school, die gedurende den korten tijd van haar bestaan reeds zulk een voortreffelijken naam mocht verwerven, eene oorzaak van groote blijdschap en dank aan den Heere. Maar niet alleen voor hem, doch ook voor de verdienstelijke leeraren, die hem met jeugdigen ijver en heilige geestdrift ter zijde stonden, en niet minder voor ons allen, die in het welvaren dezer school een bewijs mogen zien van Gods genadige bemoeiing met ons volk. Terwijl wij Prof. Woltjer en allen die met hem arbeiden, van harte geluk wenschen, ga ons gebed op tot God om een rijken zegen over den arbeid dezer school.

Hij stelle haar tot eene eere Zijns Naams en spare ons nog vele jaren den trouwen man, die haar in het leven riep en met zooveel teedere liefde droeg, opdat hij voortdurend in Hem al zijn kracht en hulpe moge zoeken en gelijk tot hiertoe blijve ervaren, dat het Israels God is, die krachten geeft.

W. HOVY.

ELECTRISCHE DRUKKERIJ.
Voorheen J. J. ARND en ZONEN.